

Skattereform skal kickstarte den grønne omstilling

Klimabelastningen skal ned med 70 pct. inden 2030. Det er en bunden opgave, der kræver handling, og derfor foreslår Dansk Erhverv en skattereform med indførelse af en klimaafgift – dog betinget af tilsvarende lettelser i bl.a. selskabsskatten. Derved kan vi bringe Danmark i førertrøjen på den grønne omstilling. Uden hensyn til særligt konkurrenceudsatte erhverv ved et bundfradrag, sænkelse af energiafgifterne og ikke mindst en sænkelse af selskabsskatten, så bliver det uden Dansk Erhverv. Det er en forudsætning for, at vi får skabt det rette incitament til en fair og effektiv grøn omstilling.

Et bredt flertal i Folketinget har vedtaget et ambitiøst mål om at begrænse udledning af drivhusgasser, som sigter på at redde det vigtigste, vi har – kloden. Men selv hvis vi når målet i Danmark, er det langt fra nok, da vores udledning kun udgør en brøkdel af den globale udledning. Menneskeheden står over for en gigantisk opgave, og det er ikke en mulighed at lade stå til.

Klimarådet vurderer i sin seneste rapport, at vi i dag ikke har de teknologier, der skal til for at nå Danmarks målsætning om klimaneutralitet i 2050. Det betyder også, at Danmark skal gå forrest i at finde nye veje og nye teknologier.

Helt overordnet skal Danmark være verdens bedste til at indfri potentialet i den grønne omstilling. Det skal vi for at løse klimaudfordringerne, sikre ny vækst og placere Danmark som verdens førende grønne nation. Vi skal gøre forhindringer til forretninger.

I dag fortrænger vindmøller designet og skaleret i Danmark over 600 mio. tCO₂ på globalt plan. Det er over 12 gange den samlede danske drivhusgasudledning. Samtidig har det skabt tusindvis af jobs og eksportindtægter i milliardklassen. Det er de næste grønne væksteventyr, vi skal jage.

Danmark kan og skal gøre en forskel. Idérigdom og grønne løsninger er en dansk styrkeposition, og hvis vi demonstrerer, at omstillingen til et bæredygtigt samfund kan gå hånd i hånd med en sund økonomi, kan vi eksportere vores løsninger, inspirere andre og sætte skub i omstillingen af hele kloden.

Det er tid til handling. Danmark skal bruge erhvervslivets handlekraft. Det er vigtigere end nogensinde, at vi står sammen om at finde de rette og ikke mindst kloge løsninger.

I dag er der ikke alle steder nævneværdige omkostninger ved at forurene. Det betyder, at mange grønne løsninger har svært ved at konkurrere med sorte løsninger. Omvendt er der eksempler på, at grønne løsninger afgiftsbelastes, så miljøafgifterne reelt fremmer de sorte løsninger. Det er fx tilfældet med de danske emballageafgifter på plast og papir, som lægger afgift på genanvendt materiale og dermed reelt bremser grønne løsninger. I Dansk Erhverv ønsker vi, at der indføres en klimaafgift, så forurening

koster. En klimaafgift skal afspejle princippet om, at forurenere betaler.

Derfor foreslår Dansk Erhverv en grøn skattereform som et af flere afgørende instrumenter til at skabe incitament til at vælge den grønne vej og udvikle de grønne løsninger.

En dansk grøn skattereform kan ikke stå alene. Derfor skal Danmark gå i front i EU for både en mere ambitiøs europæisk pris på CO₂ ved opstramning af EU's CO₂-kvotesystem samt en CO₂-grænsetilpasningsmekanisme (EU klimatold), der under hensyntagen til frihandelsaftaler og WTO-regler sikre, at europæiske virksomheder stilles lige med virksomheder udenfor EU.

Dansk Erhverv har udviklet et forslag og en række principper til en grøn skattereform ud fra tre kriterier.

1. Der skal være et incitament til at investere i grøn omstilling
2. Vi skal styrke Danmarks konkurrenceevne
3. Det skal ikke blive dyrere at være dansker

Dansk Erhvervs principper til en grøn skattereform vil booste den grønne omstilling, styrke konkurrenceevnen og give en afgiftslempelse til husholdningerne. Reformen vil være underfinansieret i de første år, men være provenuneutral¹ i 2030.

Principperne i reformforslaget er:

- Indføre klimaafgift på 180 kr. pr. ton CO₂e fra 2024, som

¹ Foreløbige beregninger, som ikke tager højde for adfærd og tilbageløb på alle afgiftsomlægningerne samt interaktion med andre klimapolitiske virkemidler som fx tilskudsordninger til omstilling af produktionsprocesser.

opjusteres gradvist til 1.000 kr. pr. ton CO₂e i 2030.

- Indføre klimaafgift for landbruget når retvisende bedriftsregnskaber er udviklet.
- Indføre klimaafgift for anvendelse af biomasse.
- Give et bundfradrag for særligt konkurrenceudsatte brancher med stor udledning af drivhusgasser, og målrette dele af de eksisterende tilskudspuljer til disse brancher.
- Reducere elafgiften for husholdninger med 10 øre pr. kWh.
- Reducere energifgifter (bortset fra benzin og diesel samt elafgift til husholdninger) med 50 pct., under hensyntagen til EU's energibeskatningsdirektiv.
- Indfase klimaafgiften for benzin og diesel i takt med, at afgifterne i vores nabolande forhøjes.
- Lette selskabsskattesatsen gradvist med tre procentpoint til 19 pct. frem mod 2024.
- Danmark skal gå i front i EU for et ambitiøst CO₂-kvotesystem samt en CO₂-grænsetilpasningsmekanisme (EU klimatold).

Principperne i Dansk Erhvervs forslag til en grøn skattereform er designet til at opfylde tre væsentlige kriterier.

1. Det skal koste at forurene: Indfør ny klimaafgift

Vi skal beskatte det, vi vil have mindre af, og lette skatten på det vi vil have mere af. Derfor foreslår Dansk Erhverv på de ene side en klimaafgift på tværs af økonomien, inklusive erhvervsliv og industri på 180 kr. pr. ton CO₂e fra 2024, som opjusteres gradvist til 1.000 kr. pr. ton CO₂e i 2030. Dansk erhvervsliv er i knæ lige nu. Derfor indfases klimaafgiften først fra 2024, så den økonomiske krise efter COVID19 kan komme på afstand og virksomhederne til hæfterne. Virksomheder omfattet af det europæiske CO₂-kvotesystem kompenseres for kvoteprisen for at undgå dobbeltbeskatning.

Samtidig foreslår vi at indfører et bundfradrag for særligt konkurrenceudsatte brancher med stor udledning af drivhusgasser. På den måde undgår vi, at en klimaafgift skubber produktion og dermed også udledning ud af landet.

Den løsning vi foreslår, er, at de virksomheder, der i dag er på EU's "carbon leakage liste", skal have et bundfradrag på 90 pct. af deres udledning frem mod 2030, mod at de forpligter sig til investeringer i klimaoptimeringer af deres produktion. Herefter skal bundfradraget udfases mod nul i 2050. For de virksomheder som sænker deres udslip hurtigt, så vil udbetalingen af bundfradraget reelt være et tilskud. Det sikre, at virksomhederne hele tiden har en økonomisk tilskyndelse til at nedsætte klimabelastningen.

Samtidig foreslår vi, at dele af de eksisterende tilskudspuljer fra klimaaftalen fra 22. juni 2020 målrettes disse brancher. Forslaget giver tid til at omstille produktionen. Landbruget er en af de største kilder til klimabelastning, men der er endnu ikke et troværdigt overblik over klimabelastningen fra den enkelte bedrift. Derfor fritages landbruget for klimaafgiften, indtil der er udviklet

brugbare klimaregnskaber på bedriftsniveau som aftalt i klimaaftalen fra 22. juni 2020. Disse forudsættes at være på plads senest i 2028.

Afbrænding af biomasse i danske kraftværker antages i dag at være 100 pct. klimaneutralt. Det er det ikke. Energistyrelsen konkluderede for nyligt², at brug af biomasse til energi samlet set i mange tilfælde er en fordel for klimaet, fx når restprodukter erstatter fossile brændsler. I andre tilfælde, fx hvis større træer fældes til energiproduktion og ikke genplantes, kan det bidrage mere til klimaforandringer, end hvis man havde brugt kul. For alle typer biomasse gælder det, at en evt. positiv klimaeffekt først indtræder den dag, det nye træ er vokset op efter 15-100+ år alt efter klima og træsort. Afbrænding af biomasse vil derfor have karakter af et overtræk på klimakontoen. Derfor indføres en klimaafgift på den del af biomassen, som ikke er klimaneutral samt en installationsafgift på private træpillefyr for at ligestille disse opvarmningsformer. Klimaafgiften på biomasse vil afhænge af, hvor klimabæredygtig den er, hvor fx halm, havepark affald og lokalt affaldstræ kunne betragtes som næsten 100% CO₂-neutralt, så vil importerede træpiller fra skove uden genplantning betale en høj klimaafgift.

2. Sænk energifgifterne og gør det billigere at være dansker

Vores forslag til en klimaafgift vil øge statens provenu, men for at undgå, at det bliver dyrere at være dansker, foreslår vi, at de nuværende energifgifter bliver sat ned med 50 pct., under hensyntagen til EU's energibeskatningsdirektiv. Og vi foreslår, at husholdningernes elafgift nedsættes med 10 øre pr. kWh. Nedsættelsen skal ske i takt med indfasningen af klimaafgiften. I forslaget er der ikke lagt op til justeringer af den grønne check, som er målrettet husholdninger med de laveste indkomster. Et alternativ til nedsættelsen af elafgiften for husholdningerne kunne være en reduktion af indkomstbeskatning eller ved en forøgelse af beskæftigelsesfradraget.

For benzin og diesel, som er følsomt for grænsehandel, skal klimaafgiften indfases i takt med, at afgifterne i vores nabolande forhøjes, så Danmark følger trop, men undgår vækst i grænsehandlen og udflytning af klimabelastning til vores nabolande – bl.a. ved at vognmænd blot tanker billigt diesel uden for landets grænser.

Indfasning af klimaafgiften og nedsættelse af energifgifterne foretages parallelt frem mod 2030, således virksomheder og borgere allerede i dag kan se de kommende afgifter frem mod 2030. I forlængelse af den årlige fremlæggelse og behandling af regeringens klimaprogram, jf. klimaloven, så kan det foretages justeringer der tager højde for evt. teknologiske gennembrud eller uforudset kriser som fx COVID19.

3. Styrk konkurrenceevnen - let selskabsskatten

Råderummet i danske virksomheder til nye grønne investeringer er presset i bund som følge af den økonomiske krise, og samtidig er der klimapolitisk usikkerhed om rammevilkårene. Klimaloven fastsætter et 70% klimamål i 2030, men der er ikke lagt planer eller sigtelinjer ud til hvordan det skal nås eller hvordan det

² https://ens.dk/sites/ens.dk/files/Bioenergi/biomasseanalyse_final_ren.pdf

påvirker danske virksomheder. Virksomhedernes virkelighed i dag er, at der hverken er økonomisk råderum eller klarhed over rammebetingelserne.

En grøn skattereform kan give tryghed om rammerne for investeringerne ved at fastsætte en langsigtet klimaafgift. Så ved virksomhederne hvad der skal investeres i de næste 5-10 år, og hvilke løsninger der skal udvikles. En lempelse af erhvervsbeskatningen nu vil bidrage til, at der er det nødvendige økonomiske råderum til investeringerne. Så kan virksomhederne investere i grønne løsninger når klimaafgiften stiger, og produktionsapparatet skal opdateres eller fornyes.

Forslaget til klimaafgift og omlægning af energiafgifterne giver samlet et øget provenu på ca. 2,9 mia. kr., jf. figur 2, men belaster umiddelbart erhvervslivet med ca. 4,6 mia. kr. i 2030, mens husholdningerne opnår en lempelse på godt 700 mio. kr. i 2030. Det vil alt andet lige forringe konkurrenceevnen og incitamentet til at investere, bl.a. i den grønne omstilling. Derfor foreslår vi en lempelse af erhvervsbeskatningen. Helt konkret, at sænke selskabsskattesatsen gradvist med tre procentpoint til 19 pct. frem mod 2024, hvor lettelsen neutraliseres for den finansielle sektor, som det også var tilfældet i 2013³. Det kompenserer for en del af provenutabet fra den samlede selskabsskattelempelelse.

En lavere selskabsskat er vigtig for at tilskynde til investeringer i grøn teknologi og bidrage til at opfylde 70 pct.-målet. Samtidig er selskabsskatten en af de erhvervsskatter, hvor en lempelse vil have størst samfundsøkonomisk overskud, vækst og velstand som fremhævet af bl.a. produktivitetskommissionen⁴. Det vil være med til at trække dansk erhvervsliv effektivt ud af krisevirkningerne af COVID19 samtidig med, at vi udvikler nye grønne teknologier, som verden vil efterspørge.

Udover et øget investeringsniveau, så vil produktiviteten i private virksomheder øges, hvilket vil afspejle sig i højere lønninger⁵. Dette har samtidig en afsmittende virkning på lønningerne i den offentlige sektor samt på reguleringen af de satsregulerede overførsler. En nedsættelse af selskabsskattesatsen betyder derfor ifølge skatteministeriet en omtrent proportional stigning i indkomstniveauet generelt, hvilket indebærer, at indkomstforskellene målt ved Gini-koefficienten vil være upåvirkede.

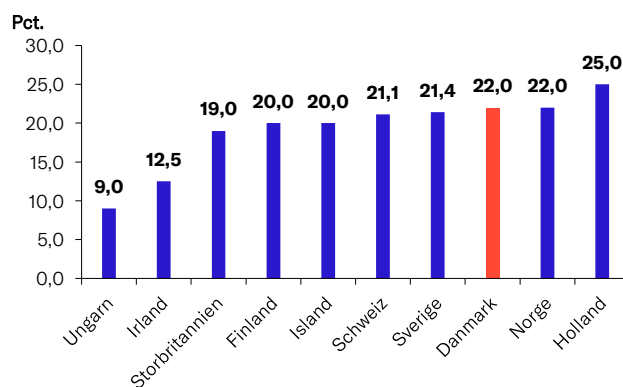
Det vil samtidig have en positiv effekt på arbejdsudbuddet på 900 personer.

En række lande, som Danmark konkurrerer med om at tiltrække talent, kapital og nye virksomheder, fx Sverige, Finland, Holland og Schweiz, har eller vil sætte selskabsskatten ned. Dermed er Danmark relativt mindre interessant at investere i sammenlignet med tidligere. Det skal vi råde bod på. Ydermere vil den globale recession ovenpå corona-krisen kunne få landene omkring os til at nedsætte selskabsskatten. Som det fremgår af figur 1, så har en række mindre sammenlignelige lande en lavere selskabsskat end Danmark.

³ Regeringen (Socialdemokratiet, Radikale Venstre, SF), Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti, 2013: *Aftale om en vækstplan*

⁴ Produktivitetskommissionen, 2014: *Det handler om velstand og velfærd*

Figur 1: Selskabsskattesats i udvalgte OECD-lande, pct., 2020

Kilde: OECD, stats.oecd.org, table II.1

Anm: Kombineret central og decentral selskabsskat

En grøn skattereform med Danmark i balance

Principperne i Dansk Erhvervs forslag til en grøn skattereform bidrager til et Danmark i balance. Der er tid til omstilling i virksomhederne og landbruget, og der tages særligt hensyn til de mest konkurrenceudsatte erhverv. Lempelsen af erhvervsbeskatningen fra 2021-2024 vil sikre tid og råderum til investeringer i omstillingen.

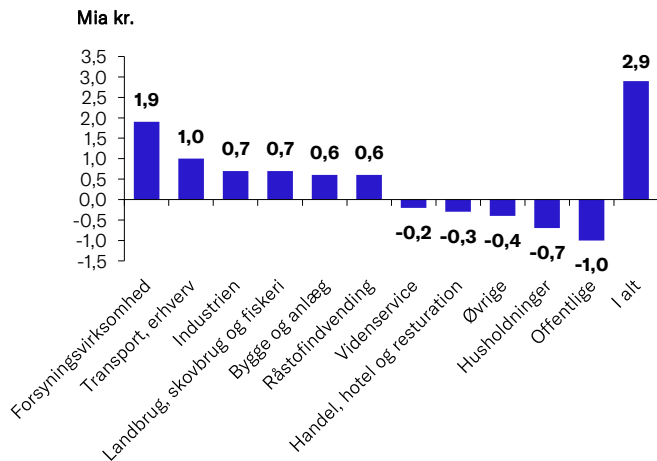
Samtidig er der en gulerod til de virksomheder, som går foran og igangsætter grønne investeringer tidligt. Så det er ikke bare forurenere, der betaler, det er også de grønne frontløbere, som belønnes ved lavere omkostninger.

Danmark hænger stadig sammen. Pendlerne kan stadig komme på arbejde, og med indfasning af klimaafgiften på benzin og diesel i takt med vores nabolande, så undgår vi en voldsom vækst i grænsehandlen og butikslukninger i grænselandet. Livet væk fra de større byer vil stadig være lige attraktivt.

Ifølge foreløbige beregninger, som ikke tager højde for adfærd og tilbageløb på afgiftsomlægninger, vil vores samlede reformforslag være en markant investering i den grønne omstilling. Husholdningerne opnår en samlet besparelse på 700 mio. kr., hvor bl.a. reduktionen i elafgiften betyder en relativt større besparelse for lavindkomstgrupperne. Effekterne af klimaafgiften, bundfradrag og reduktion af energiafgifter på erhverv i Danmark fremgår af figur 2.

⁵ Folketinget, Svar på spørgsmål nr. 99 af 14. november 2019 (alm. del)

Figur 2: Nettoafgiftsbyrden fordelt på sektorer efter bundfradrag og afgiftsændringer (Mia. DKK)

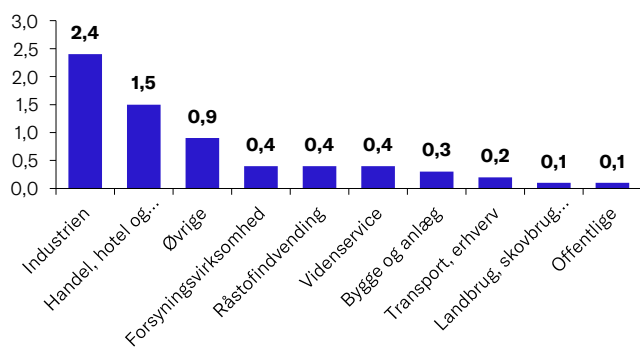

Lempelse af erhvervsbeskatningen ved reduktion af selskabsskatten på 3 pct. opvejer den økonomiske belastning på 4,6 mia. kr. som konsekvens af klimaafgiften. Det betyder, at den grønne skattereform samlet set er positiv for erhvervslivet og en styrkelse af den samlede konkurrenceevne.

De provenumæssige effekter af en reduktion af selskabsskatten på 3 pct. er efter adfærd og tilbageløb beregnet til 4,1 mia.kr.⁶, og der vil ingen effekt være på Gini-koefficienten. Provenueffekten vil med Dansk Erhvervs forslag til grøn skattereform være betydeligt mindre, hvis skattelempelsen til den finansielle sektor neutraliseres⁷. Den samlede provenueffekt af selskabsskattelempelsen anslås at være 2,6-3,1 mia. kr., hvor lempelsen vil være ca. 6,7 mia. kr. for virksomhederne, hvilket opvejer de øgede omkostninger ved klimaafgiften.

Fordelingen af lempelsen på tværs af sektorer og brancher fremgår af figur 3.

Figur 3: Fordeling af selskabsskattelettelsen på brancher (Mia. DKK)

⁶ Finansministeriet, svar på spørgsmål nr. 99 af 14. november 2019 (alm. del).

⁷ Lempelsen til den finansielle sektor kan fx neutraliseres ved samme model som i Vækstplan DK fra 2013.

Reformen vil derudover betyde, at de netop besluttede tilskuds-midler på ca. 2,3 mia. kr. til at udskifte olie- og naturgasfyr med grøn varme, skal revurderes. Dele af disse tilskudsmidler vil være overflødige ved en grøn skattereform, og kan prioriteres til andre formål. Dansk Erhvervs forslag til principper for en grøn skattereform booster den grønne omstilling, gør det billigere at være dansker og øger samtidig konkurrenceevnen.

Samlet set viser principperne i Dansk Erhvervs forslag til en grøn skattereform, at omlægningen i 2030 er provenuneutralt under forbehold for, at der ikke er regnet adfærd og tilbageløb på indførelse af klimaafgiften og reduktion af el og energiafgifterne. I perioden frem til 2030 vil være reformen være underfinansieret med 2,9 mia. i 2024 faldende over årene som vist i figur 4.

Figur 4: Provenueffekt af principper ved grøn skattereform (Mia. DKK)

